

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

7. Quænam potest esse causa sequantur necessario entia rationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

producere efficienter ens rationis, possunt tamen materialiter & formaliter per hoc quod possunt considerari vt partes intrinsecæ ipsius.

Obicitur secundo fundamentum secundæ sententiæ: effectus debet habere proportionem cum causa efficiēti, ergo ens rationis non potest habere causam realem efficientem, quia cum tali nequit habere proportionem: sed aliam causam efficientem nequit habere, quam realem: ergo nullam habet causam efficientem.

Quam
proportionem
debet habere effectus cum causa.

Respondeo distinguendo antecedens: debet habere proportionem cum causa quantum ad hoc, quod sit productibilis à causa, & quod causa sit productiva ipsius, concedo antecedens, quantum ad hoc quod, si effectus sit quid rationis seu impossibilis realiter, causa debet esse talis; nego antecedens: quemadmodum enim intellectus potest dare esset intentionale Antichristo dum intelligit ipsum, licet Antichristus non existat realiter, provt existit intellectus, ita etiam potest dare esse intentionale alicui impossibili, licet illud impossibile non existat realiter, nec possit existere, sicut existit intellectus. Itaque illa proportio inter effectum, & causam quam præterdit obiectio, solum debet adesse inter effectum, qui realiter producit, & causam, non inter effectum, qui producit intentionaliter.

69. *Obicitur præterea*. Si intellectus efficiet ens rationis, maxime cognoscendo illud. sed sic non potest ipsum efficere, ergo nequit effici ab intellectu: probatur minor, quia sequeretur dari plures causas adequatas eiusdem effectus, quod supponendum est ex Philosophia esse falsum, maxime in sententia Scoti: probatur sequela, quia illud ipsum ens rationis, quod cognoscitur ab vno, simul potest cognosci ab alio, & semper cognoscitur à Deo, sed habet esse suum adæquate à quolibet cognoscere ipsum, ergo haberet esse suum adæquate à pluribus causis.

Esse intentionale potest haberi à pluribus causis: talibus.

Respondetur breuiter negando minorem, & ad eius probationem dicendo, quod idē possit habere esse suum intentionale à pluribus causis simul, quia simul potest cognosci à pluribus, vt de ipsis entibus realibus est manifestum, nec id est absurdum, aut contra principia Scoti, qui solū negat idem posse effici à pluribus causis adequatis quoad esse existentie realis, non quoad esse intentionale. Omnes autem debent concedere differentiam inter vtrūque esse quoad hoc, quia omnes concedunt non posse idem naturaliter produci à pluribus causis adæquate, quoad esse existentie realis, cum tamen omnes concedant, & pateat experientia, quod idem possit produci à pluribus simul & adæquate quoad esse intentionale.

QVÆSTIO VII.

Quanam potest esse causa effectiua entis rationis.

70. *Si vera esset sententia* superius impugnata qu. 5. quod ad actus potentiarum omnium vitalium sequantur in obiectis, in quæ tendunt istæ potentie, quidam respectus rationis, dicendum esset hic quamlibet potentiam vitalem posse producere ens rationis: sed quia supponimus illam sententiam esse falsam, examinandum hic est, quænam potentia possit facere ens rationis.

Prima sententia est posse etiam fieri non solum ab intellectu, sed etiam à voluntate. Hæc tribuitur Scoti in 1. dist. 4. §. 9. vn.

Secunda sententia est posse fieri per potentiam imaginatiuam, seu phantasticam sensitiuam. Hæc tenet Suarez. dist. 54. met. sect. 1. num. 18. Merinerus hic q. 4. Fuentes quæst. 2. dist. 3. art. 1. Arriaga dist. 6. met. sect. 2. & Camerarius par. 3. quæst. 16.

Tertia sententia est communiter apud recentiores, solum intellectum facere entia rationis. Ita Auerfa hic q. 5. sect. 4. Complutenses q. 3. & Amicus q. 3. dub. 2. Conimbricenses, q. 6. in Porphyrium. art. 1. Hurtadus, dist. 19. sect. 5. Ioannes à sancto Thoma. 2. par. Logica q. art. 4.

CONCLUSIO.

Nulla potentia sensitiua externa, aut interna potest facere ens rationis.

71. *Nulla potentia sensitiua externa, aut interna potest facere ens rationis.* Hæc est iuxta tertiam & primam sententiam, & iuxta secundam etiam quoad potentias externas sensitiuas, sed contra eam quo ad potentiam in-

ternam sensitiuam, hoc est, quoad potentiam phantasticam, aut imaginatiuam.

Complutenses longissimo discursu conantur probare hæc conclusionem, in quo tamen finaliter perit directe principium; quod vt appareat, breuiter examinandum est eorum discursus. Supponunt ergo primò intellectum esse reflexiuū supra suos actus ex eo, quod non sit affixus organo, & dicunt hoc non solum verum esse de reflexione proprie dicta, quatenus scilicet potest considerare actus suos aliis actibus distinctis, sed de reflexione quasi virtuali, quæ reperitur in quolibet actu intellectus, quatenus per quemlibet actum suum aduertit ad suum actum & effectum eius: hunc autem reflectendi modum negant competere sensibus materialibus vllis. Hinc probant conclusionem, quia ens rationis per eundem actum fit ac cognoscitur, ergo solum potest fieri à potentia, quæ potest reflectere supra suum actum.

72. *Contra* hanc doctrinam facit primò quod falsum sit potetias materiales non posse reflectere supra suos actus saltē reflexione illa impropria, ac virtuali tam bene, quā intellectus; nam reuera si intellectus cognoscendo directe obiectum eodem actu percipit se cognoscere illud, etiam visus videndo obiectum, eodem actu percipit se videre, & idem est de cæteris potentiis, id quod tam euident est experientia, quam quod intellectus percipiat se cognoscere eodē actu quo cognoscit; nec refert quod oculus dicatur determinari ad colorem tanquam ad obiectum adæquatum; & consequenter quod nequeat tendere in actū suū, qui non est color, nec coloratus; hoc inquam non refert, quia intelligi debet quantum ad hoc quod non possit redere actu directo in aliud obiectum, non vero quod illo genere reflexionis non possit percipere actum suum, si tamen intellectus sic percipiat suum actum.

Rursus, illa reflexio nihil facit ad propositum, quamuis enim intellectus non possit reflectere supra suum actum, non inde sequeretur, quod non possit percipere chimeram, & consequenter facere ens rationis; ergo ex eo quod sensus non possit reflectere supra suum actum, non sequitur quin possit facere ens rationis.

Deinde non video vim istius consequentiæ, ens rationis fit eodem actu, quo cognoscitur, ergo non potest fieri nisi per potetiam, quæ possit reflectere supra suū actum; neque enim ad hoc quod aliquid fiat per actum, quo cognoscitur; requiritur vt cognoscatur ipsemet actus, quo fit, aut cognoscitur, & consequenter non requiritur ad hoc reflexio.

73. *Alium discursum* adhibent ad probandam conclusionem supponendo, quod ens rationis debeat cognosci aut per speciem propriam, aut per speciem impressam & expressam entis realis: si per speciem propriam debet cognosci, solū poterit cognosci ab intellectu, quia nulla alia potentia potest producere talem speciem, id quod probant de imaginatiua, de qua maior est sine dubio difficultas, quia habet pro obiecto adæquato aliquam determinatam speciem entis realis, & consequenter nequit tendere in esse fictum, seu in ens rationis. Si debeat etiam cognosci per speciem entis realis, propter eandem rationem nequit cognosci à potentia, cui non poterit repræsentari aliud ens, quā ens reale, qualis est imaginatio, & à fortiori quæcumque alia potentia sensitiua, quia alias excederet obiectum suum adæquatum, quod est aliqua species entis realis.

In hoc discursu, manifeste petunt principium, nam dum dicunt imaginatiuam habere pro obiecto adæquato aliquam speciem determinatam entis realis, assumunt quod erat probandum; qui enim tenent imaginatiuam facere ens rationis, negarent obiectum adæquatum ipsius esse aliquam determinatam speciem entis realis, vnde diceret consequenter, si ens rationis debeat cognosci per speciem propriam, imaginatiuam posse facere talē speciem, & per eam concipere illud; si autē non deberet cognosci per speciem propriam, diceret imaginatiuam posse per speciem realem obiectorum aliquorum realiū, quæ percipit, facere entia rationis correspondentia illis, non minus quam intellectus, cum hoc tamen discrimine quod intel-

Sensus materiales reflectunt virtualiter tam bene quam intellectus.

Quāvis intellectus non esset reflexiuus adhuc faceret ens rationis.

Alia probatio eorundem.

lectus posset plura genera entium rationis facere, quam imaginatio, sicut ad plura entia potest se extendere.

74. *Ioannes à Sancto Thoma* probat imaginationem non facere ens rationis formaliter, quia licet reuera cognoscat aliquid fictum, componendo ad inuicem multa, quæ in re non sunt, nec esse possunt, atque adeo materialiter faciat ens rationis, tamen non cognoscit ipsam fictionem, nec discernit inter illud ens fictum, & ens reale.

Contra hanc doctrinam arguitur: Si cognoscat ens, quod est reuera fictum, & cui repugnat realis existentia: ergo facit illud ens fictum etiam formalissime, quia formaliter facit ut existat obiective. Neque sane alij authores, qui dicunt ens rationis fieri ab imaginatione, aliud volunt, quam quod concipiatur ab imaginatione, unde hic author concedit quod ipsi intendunt, & solum reducit questionem ad nomen, dicendo gratissime quod faciat quidem ens rationis, sed materialiter tantum, non formaliter.

Rursus ipsemet intellectus, quando intelligit chimeram, facit ens rationis secundum omnes, & tamen non est necesse ut tum concipiat fictionem, aut ut ipsam distinguat ab ente reali, quandoquidem sæpe apprehendat impossibilia de quibus dubitat, an talia sint: ergo ut imaginatio faciat ens rationis, sufficit quod concipiat ipsum, & non requiritur quod concipiat fictionem, neque quod distinguat ens illud fictum ab ente reali. Adde falsum esse quod imaginatio percipiat aliquid, cui repugnat realis existentia.

75. *Melius & clarius longe probatur conclusio*, quia ut patet ex dictis, & omnes concedunt, qui negant entia rationis resultare ad actus potentiarum vitalium; Ens rationis nequit fieri, nisi à potentia, quæ ipsum percipit, sed nulla potentia materialis potest ipsum percipere, ergo nequit fieri ab vlla tali potentia. Probatur minor experientia, quia experimur nos nunquam aliquid percipere per sensus materiales, nisi quod vel existit, vel potest existere, id quod de sensibus externis omnes facile cōcedunt, & probatur de sensu interno, v.g. imaginatiua seu phantasia, de qua sola potest esse difficultas, quia si hæc apprehenderet aliquid, quod non existit, nec potest existere, maxime id faceret, quando apprehenderet compositum aliquid ex homine, equo, & leone, aut montem aureum: sed dum hæc apprehendit, licet apprehendat aliquid, quod actu non existit, nisi obiective in apprehensione, tamen non apprehendit aliquid, cui repugnat realiter existere, quia non apprehendit aliud, quam colores talium animalium cum tali figura externa & coniunctione; sed certum est posse à parte rei produci colores cum tali figura & coniunctione, ergo non apprehendit tum imaginatiua ens aliquid, quod nequit existere, secundum quod apprehenditur ab imaginatiua.

76. *Confirmatur*: quia certum est imaginatiuam non cognoscere substantiam aliquam subsistere accidentibus, nec habere conceptum vnus per se, aut per accidens, quia hæc cognosci non possunt nisi mediante operoso discursu; ergo solum fertur in colores externos & figuram talem, vel talem substantiarum; at certum est nullos colores ab ipsa percipi posse cum vlla figura, quin cum tali figura possent produci à parte rei, ergo, &c.

Confirmatur secundo: quia si Deus à parte rei produxisset colores cum tali figura & quantitate, ut aliqua pars eorum repræsenteret colores faciei humanæ, & alia faciei equinæ, & alia leoninæ, eosque sic coniungeret, ut facerent vnum totum continuum, sicut imaginatur chimeram, certum est quod imaginatio non posset distinguere chimeram à se fabricatâ, ab illis coloribus, imo ipsemet intellectus æque bene existimaret sub illis coloribus latere chimerâ, ac sub obiecto representato per phantasiâ: ergo signum manifestum est non percipi à phantasiâ aliud quam colores cum tali figura, nec consequenter ab ea percipi aliquid, cui repugnat realis existentia. Quod si ipsemet intellectus non haberet aliam cognitionem aut apprehensionem chimeræ, quam colorem cum tali figura, aut situ, profecto non faceret vllum ens rationis, unde quando percipit chimeram, habet alium conceptum, nimirum alicuius totius resultantis ex substantia hominis &

substantia equi, aut leonis, & illo conceptu dat esse obiectum alicui enti, cui repugnat realis existentia, & consequenter facit ens rationis.

77. *Arriaga* duplici via tenet sensus internos posse facere ens rationis, prima, quatenus concipere possunt aliquid actu existere, quod actu non existit, quamuis possit existere; putat enim hoc sufficere ad faciendum ens rationis, & præterea sensum internum posse tale quid concipere. Ergo quidem fateor, posse potentiam internam imaginatiuam non solum hominis, sed brutorum imaginari aliqua esse, quæ reuera non sint, ut montem aureum, & similia; sed nego obiecta sic concepta, esse entia rationis, cum sint entia possibilia realiter, atque adeo entia realia: nec Arriaga oppositum tenens aliud facit, quam excitare questionem de nomine, & eam defendere in sensu minus communiter accepto, quod ipsum sufficit pro improbatione sententiæ eius.

Alio modo defendit idem in sensu magis reali, asserendo imaginatiuam posse concipere aliquid impossibile, in quo nobiscum habet controuersiam realem, & eius sententiam iam impugnauimus.

78. *Sed obicitur* pro ipso primo: potest imaginatiua apprehendere aliquid obiectum in hoc loco, quod diuinitus nequit esse in hoc loco, ergo potest concipere impossibile.

Respondeo primo imaginatiuam non posse concipere aliquid esse in loco per vicationem aliquam distinctam, imo intellectus ipse non id cōcipit absque discursu, qualis non est tribuendus imaginationi: solum ergo concipit rem, quæ est in loco & corpora vicina; res autem & corpora illa vicina sunt entia realia.

Respondeo secundo negando aliquid posse esse in vno loco, quod non possit etiam esse in quocumque alio, & si esset aliqua talis res, quæ ita determinaretur ad vnum locum, ut nequeat esse in alio, profecto non esset res perceptibilis ab imaginatiua.

Respondeo tertio: quamuis res perceptibilis ab imaginatiua posset esse alligata vni loco, adhuc tamen non posset esse sic alligata, quin alia corpora possent cum illo collocari, nec sensus materialis posset concipere ipsum in alio loco, nisi quatenus posset cōcipere alia corpora coniungi cum ipso, seu esse indistantia ab alio: id autem est possibile; ergo quod apprehenditur à phantasia, vel imaginatiua est possibile.

79. *Obicitur secundo* potest canis apprehendere vmbra per modum hominis, à quo fustibus est exceptus: sed vmbra, ut sic, est quid impossibile, ergo potest imaginatiua facere ens rationis. Probatur minor, quia vmbra est nihil, impossibile autem est, quod nihil percipiat fustibus.

Respondeo primo canem non apprehendere vmbra per modum hominis, sed proposita vmbra propter proportionem, quam posset habere cum homine, excitari speciem hominis, & consequenter imaginari canem, quod homo sit, vbi non est nisi vmbra; hominem autem esse ibi, non est impossibile, unde in forma nego maiorem.

Respondeo secundo, quando apprehendit canis vmbra per modum hominis, eum apprehendere vmbra secundum illam rationem, secundum quam habet proportionem cum homine, & præterea apprehendere quod à re habente talem rationem fuerit affectus fustibus, vmbra autem ut sic, non est impossibile quid, sed omnino ens reale; nec vmbra, ut nihil est, apprehenditur à bruto, sed colores illi & figura, quæ sunt vbi est vmbra, apprehenduntur non apprehensa tanta luce, quanta est, vbi non est vmbra.

80. *Obicitur tertio*, quando aliquis à longe videns vnum animal putat illud esse aliud, aut videns vnam columnam putat illam esse hominem, habet hanc apprehensionem illud quod video est homo: sed obiectum huius apprehensionis est impossibile, ergo sensus internus facit ens rationis chimericum.

Respondetur ex iam dictis negando suppositum maioris, nempe quod quis per sensum internum iudicat aut apprehendat animal à longe visum, esse aliud, aut columnam sic visam esse hominem; sed potius visis illis obiectis excitatur species aliarum rerum, & apprehendit alias illas res

Nō sufficit ad faciendum ens rationis apprehendere quod nō est.

Sensus materialis nequit percipere vicationem formalem.

Nihil perceptū à sensu materiali potest esse alligatum vni loco tantum.

Quomodo apprehendit canis vmbra per modum hominis.

esse, ubi non sunt; unde habet hanc apprehensionem: illa res, quæ est ibi, est homo, sed hanc: illud quod ego concipio interne, nempe homo, est ibi, ubi tamen non est, cum alia res supponatur esse ibi. Intellectus autem bene potest mediante discursu, erroneo tamen, iudicare quod illa res, quæ proponitur à longe, sit alia res.

Responderi etiam potest secundò, quod sensus internus etiam si iudicaret illam rem, quam videt verbi gratia columnam, esse hominem, non habeat hoc iudicium quod illa res secundum totam illam rationem, quam habet à parte rei, sit homo, aut similis homini, sed quod secundum illam imperfectam rationem, secundum quam ipsum concipit à longe, sit similis homini secundum aliquam rationem repertam in homine; res autem illa, ut sic, non est impossibile, sed aliquid reale, nam homo convenire potest cum columna realiter in aliqua proportionem colorum, & figuræ.

Per hæc patet, à fortiori contra eundem Arriagam, sensus externos non facere entia rationis, nam sine dubio minus id debent posse facere, quam imaginatiua; quæ magis ad rationem accedit, quod si placeret in particulari examinare, quæ de hoc assert hic author, facile esset vel omnia, vel maiorem partem refellere.

CONCLUSIO. II.

81. *Voluntas non potest facere ens rationis.* Hæc est longe communior, & ex Scotistis eam tenet *Merinerus hic quaest. 4.* est autem contra quosdam alios Scotistas.

Probat ab aliquibus, quia ens rationis, ut ex ipso nomine constat, dicit ordinem ad rationem tanquam ad causam sui, propterea enim vocatur ens rationis, quia à ratione causatur, ergo nequit fieri ab alia causa, quæ non sit ratio, & consequenter nequit fieri à voluntate. *Hæc probatio non urget*, quia licet etymologia nominis ens rationis desumatur à ratione, tamen ex usu authorum omnium iam communiter sumitur pro omni ente, quod non est reale; unde si posset facere voluntas, aut alia potentia non intellectiva aliquid ens, quod non est quid reale, posset facere ens rationis, quantumvis ipsamet non esset ratio; unde ut cognoscatur an voluntas possit facere ens rationis, debet videri, an possit facere aliquid ens, quod non sit reale.

82. *Probat ergo aliter*, quia voluntas nequit facere ens rationis, nisi possit dare ipsi esse obiectivum, sed nequit dare ipsi tale esse; ergo nequit ipsum facere. Probat maior, quia effectio entis rationis consistit in dando ipsi tale esse, probatur minor, quia voluntas nequit dare esse obiectivum entibus realibus, quæ intendit, ergo neque entibus rationis, à paritate rationis. Probat eadem minor secundò, quia voluntas non potest tendere in vllum ens rationis, nisi in illud, quod proponitur ipsi ab intellectu, & quod consequenter habet esse suum intentionale antecederet productum, ergo non est dicendum quod ipsamet det ipsi esse intentionale.

Dices: quamvis vnum ens rationis producat ab vno intellectu, potest tamen cognosci ab alio intellectu, & consequenter recipere ab ipso esse intentionale, ergo quamvis præsupponeretur ens rationis productum ab intellectu, hoc tamen non obstante, posset produci à voluntate.

Contra, quia productio entis rationis per vnum intellectum non necessario requiritur ad hoc, ut alius intellectus ipsum intelligat, ac producat, sed omnino impertinenter se habet ad hoc, ut patet ex eo quod secundus intellectus possit ipsum intelligere eodem modo, siue primus intellectus ipsum produxit ante, siue non: sed voluntas non potest tendere in ens rationis, nisi concipiatur ac producat per intellectum; unde illa productio ipsius per se requiritur, ut possit voluntas tendere in illud, atque ideo debet dici quod voluntas ipsa non habeat virtutem productivam ipsius.

83. *Obiicies primò* Doctorem 1. dict. 16. n. 14. dicentem, omnem potentiam collatiuam posse comparare suum obiectum ad aliud, & in eo sic comparato causare respectum rationis: sed voluntas est potentia collatiua; ergo.

Respondeo Scotum intelligendum in sensu fundamē-

tali, non vero formali, vult enim solum quod eo modo, quo intellectus per actum comparativum causet respectum rationis, etiam voluntas, quandoquidem sit potentia collatiua, seu comparatiua, causet respectum rationis: sed ex dictis intellectus non causat respectum rationis per actum comparativum, nisi fundamentaliter, quatenus scilicet per illum actum ponit fundamentum sufficiens excogitandi vnum respectum rationis in obiecto comparato, ergo eodem tantum modo dicendum est quod voluntas causet ens rationis per actum comparativum.

Confirmatur hoc: quia Scotus quodl. 3. describens ens rationis strictum, de quo hic loquimur, propterea scilicet ens rationis, opponitur enti reali, expresse ait illud esse ens rationis, quod præcise habet esse intellectu considerante, ergo non potest esse mens ipsius, quod ens rationis oppositum enti reali possit fieri ab alia vlla potentia; per quod etiam consumatur præcedens conclusio autoritate Scoti.

84. *Obiicies secundò ex Fonte*: secundum Scotum voluntas affectu simplici appetit æqualitatem Dei, quæ est impossibilis, & consequenter ens rationis, ergo facit ens rationis.

Respondeo negando consequentiam: quia sicut appetendo ens reale non facit ens reale, ita etiam appetendo ens rationis, non facit ens rationis.

Dices: quamvis intellectus cognoscendo ens reale non faciat ens reale, tamen cognoscendo ens rationis facit ens rationis; ergo quamvis voluntas appetendo ens reale non faciat ens reale, tamen appetendo ens rationis posset facere ens rationis.

Respondeo negando consequentiam, quia ideo intellectus concipiendo ens rationis, facit ens rationis, quia non competit enti rationis alio modo fieri, quam concipiendo, & quia non præsupponit ipsum factum necessario ab alia causa, sed ens rationis potest fieri alio modo quam volendo, & semper præsupponitur sic factum antequam, & quando voluntas facit illud, ergo non potest dici fieri à voluntate, quamvis voluntas tendat in illud.

CONCLUSIO III.

85. *Ens rationis à solo intellectu fieri potest.* Hæc est iuxta tertiam sententiam, & sequitur manifeste ex dictis, tum quia certum est fieri ab intellectu dum ipsum concipit, quia tum recipit ab ipso esse intentionale, seu esse obiective in intellectu; tum quia non potest assignari alia potentia, à qua fiat, quandoquidem non fiat, nec à voluntate, nec à potentiis materialibus internis aut externis; ergo à solo intellectu fieri potest, & à nulla alia potentia aut causa.

QUESTIO VIII.

Quonam actu intellectus faciat ens rationis, & an fieri possit ab omni intellectu.

86. *Intellectus potest habere plures actus*; primò enim potest habere simplicem apprehensionem alicuius rei, siue simplicis, siue compositæ, ut quando apprehendit vnum hominem, v. g. aut plures, nihil affirmando vel negando de ipsis, & hic actus vocatur prima operatio intellectus. Secundò potest habere alium actum, quo absque discursu iudicat aliquid esse, vel non esse tale, ut si dicat interne: *Petrus existit. Petrus est bonus. Paulus non est in celo. Ioannes non existit.* Et hic actus vocatur secunda mentis operatio. Tertiò potest habere talia iudicia mediante discursu; & actus, quo sic iudicat, vocatur tertia mentis operatio.

Rursus potest intellectus habere actus rectos, actus reflexos, & actus comparativos. Actus rectus vocatur ille, quo cognoscit aliquid directe, siue apprehendendo, siue iudicando cum discursu, aut sine discursu, non reflectendo supra suam cognitionem, siue non considerando res, ut sunt à se cognitæ; ut quando aliquis cognoscit Petrum, aut montem. Actus reflexus est quando considerat quis rem ut à se cognitam, ut si quis postquam directe cognoscit Petrum, velit reflectere & considerare Petrum à se cognitum, aut Petrum habere à cognitione sua aliquam rationem, quam

Quomodo voluntas facit ens rationis secundum Scotum.

Solut intellectus facere potest ens rationis.

Quis actus rectus intellectus.

Quis reflexus.